Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— А цей Кузьменко тільки те й робить, що цілими днями з більярдної не вилазить.
— Зате ми добились, що він кинув пити!..

перець

№ 2 (780). Рік видання 42-й. Ціна 10 коп. КИЇВ. СІЧЕНЬ 1968

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Приготуй п'ятірку штрафу, бо, здається, інспекція йде.

Здоровенькі були!

Лист у Ставищенський район Київської області. Голові колгоспу «Прапор комунізму» О. М. КОСТЮКУ персонально адресується.

Моє вам вітання-шанування, Олексію Мусійовичу!

Часом сам себе так ловко підведеш під монастир, що потім тиждень чухаєшся навіть там, де й не свербить. І головне — ремствувати нема на кого. Сам же винен!

Так оце трапилося і зі мною. Заходить до мене один шановний письменник, наш-таки брат-гуморист, і ще з порога бадьоро каламбурить:

— Підвищимо у новому році нашу перцездатність і ще дужче вдаримо сміхом по огріхах!

— Обома руками, — кажу, — голосую за твою, брат, ділову пропозицію, бо в цьому році «Перець» має вже півторамільйонний тираж, і висока «перцездатність» тепер справді для нас — завдання номер перший.

— От і розкішно! Значить, приймайте мій новорічний вагомий внесок!

Брат-гуморист енергійним жестом відкриває товстий портфель-валізу й дістає з його чрева тонкий рукопис.

— Приніс гумореску «Ой посіяв козак гречку на дубочку на вершечку». Коротко, стисло, але з перцем і з серцем.

— То добре, — кажу, — що з перцем, добре, що стисло, стислість — сестра таланту, от коли ще й тема актуальна, тоді вважай, брат, що ти на коні.

— За тему можеш не турбуватись, — одповідає брат-гуморист. — Тема злободенна — про голову колгоспу окозамилювача.

Од цього повідомлення за пазухою в мене щось заворушилося і забігало, наче хтось мишу туди впустив. І рукопис я взяв з його рук, здається, так, як бере з клітки облізлу мишу бридлива студентка-медичка на першому семінарі з анатомії... Я не сказав брату-гумористу, що ця тема вже встигла відростити собі довжелезну бороду, що вона жована й пережована, що надаремне він тратив талант, папір і чорнило, але він інтуїтивно, мабуть, відчув, що на його «козака-гречкосія» очікує попереду щось лихе.

— А чого це в тебе вигляд такий, ніби я тобі не гумореску приніс, а банку скорпіонів?

— Не звертай, — кажу, — уваги. У мене підвищена кислотність, і я сьогодні погано себе почуваю. Заходь завтра, й ми поговоримо.

Того ж дня я прочитав гумореску. Написано гостро, весело і навіть майстерно. Але тема, тема! Господи, вона стара й відома, як закон Архімеда. Голова середняцького колгоспу Оникій Козак захотів прославитись високими врожаями, правда, не гречки, а цукрових буряків. Прославитись на весь район, на всю область, а може, й на всю Україну. Метод вирощення високого врожаю, обраний Оникієм Козаком, був простий, але оригінальний. Він не вимагав ні додаткових добрив, ні ретельного обробітку, ні зайвого клопоту.

— Посіємо весною 380 га буряків, — казав по-секрету членам правління Оникій Козак, — а в район повідомимо, що посіяли 350 га, тридцять гектарів з яких піде на корм худобі. Кумекаєте? А восени весь бурячок вивеземо на завод. Як добре вродиться, уявляєте, по скільки-то центнерів з гектара вийде. Всі тільки ахнуть! А там і грошова премія за рекордний врожай бурячків попре он яка, а там, дивись, і в газетах розпишуть, рівняйтесь, мовляв, на колгосп, де головою Оникій Козак, а там, дивись, і портрет мій на районній дошці маяків почеплять.

— Не знаю, як буде з портретом, — несміливо заперечив головний бухгалтер Чубенко, — але оригінал так може загриміти, що луна по всій республіці піде. Ще й в газетах, дивись, розпишуть, тільки не з того боку. Дивіться, Оникію Семеновичу, але я б не радив. Пронюхає хтось — не обберемося біди.

Колективно довели головбухові, що не такий чорт страшний, як його малюють, і він здався. А восени все вийшло так, як і було задумано Оникієм Козаком.

Старе? Старе! Чуване? Чуване й перечуване! В такому розрізі я й відповів авторові.

— Що — боїшся керівництво чіпать? Гострих кутів уникаєш? — сердито й злорадно кинув мені брат-гуморист. — Значить, «Я — за смех, но нам нужны подобрее Щедрины и такие Гоголи, чтобы нас не трогали»?.. Так виходить?

— Юпітер, ти сердишся — значить, ти неправ! Ти переспівуєш старі, набридлі мотиви. Твій Оникій — це пройдений етап. Нема тепер таких Оникіїв і грунту, на якому вони виростали, — теж уже нема. Не ті тепер часи, і такого Оникія тепер удень з свічкою не знайдеш.

— Кажеш — не знайду?

— Кажу — не знайдеш!

— Ти в цьому переконаний?

— Навіть більше, ніж переконаний. І давай домовимось так. Якщо ти мені знайдеш серед нинішніх голів колгоспів бодай одного окозамилювача, я публічно попрошу в тебе пробачення, а твоя гумореска буде опублікована в наступному номері. Згода?

— Так записуй адресу: Київська область, Ставищенський район, село Винарівка. Голова колгоспу Костюк Олексій Мусійович. Сам там був, сам все перевіряв. Тільки прізвища дійових осіб поміняв. Можеш послати свого представника й ще раз перевірити.

Ну, а що було далі — ви вже знаєте, Олексію Мусійовичу. Приїздив до вас наш кореспондент, все ретельно перевірив і прислав, на превеликий мій жаль, телеграму: «Ой посіяв козак гречку» можна друкувати. Крім бурякової афери, виявив чимало коників ще й у тваринництві та городництві».

Самі добре розумієте, — довелося червоніти, кліпати очима й просити ласкаво «пардону» у свого ж таки брата-гумориста.

А ви слідкуйте, як кажуть, за пресою. Об чім поспішаю сповістити цим листом.

Як і завжди, від усього серця!

Од вашого ПЕРЦЯ.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

У деяких ділків з Маловисківської райконтори «Заготскотовідгодівля» (Кіровоградська область) страшенно розширилися очі на чуже. І от вони вдалися до давнього шахрайського методу: колгосп обдурити, а собі кишені грішми набити. У старшого ж бухгалтера контори Киселя М. К., навпаки, заплющилися очі і не хотіли бачити шахрайства. Вони не помічали, як не доважувалась колгоспна худоба, як штучно занижувалась її вгодованість.

Про ці махінації робітники написали до Перця.

Заступник міністра м'ясної і молочної промисловості УРСР т. Маркевич повідомив редакцію, що за безконтрольність і допущені зловживання старшого бухгалтера контори Киселя М. К. з роботи знято.

ОШТРАФОВАНИЙ

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

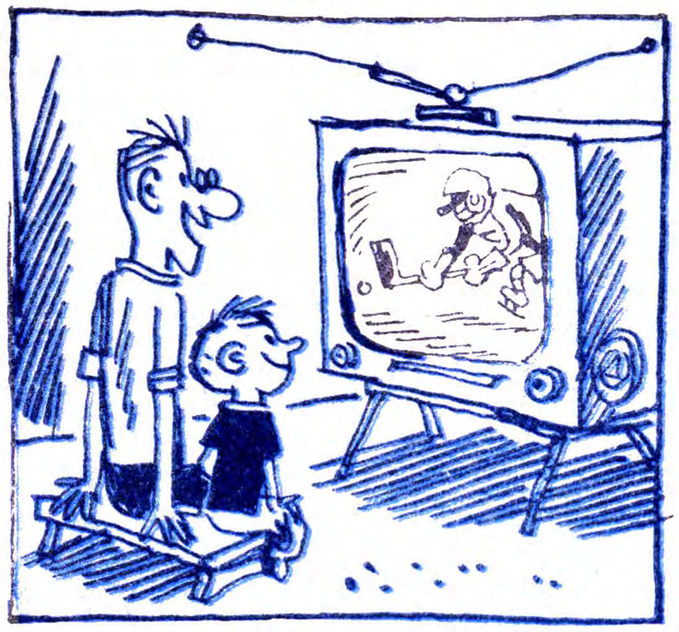

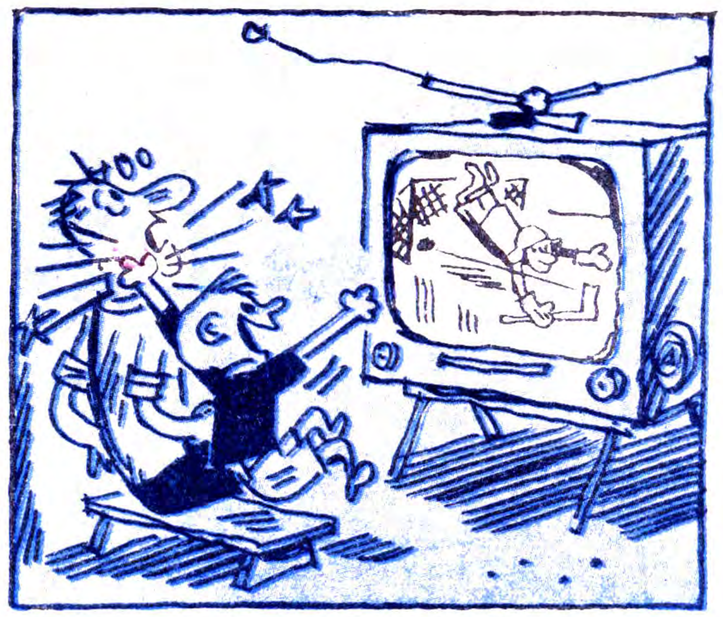

— Гол!!!

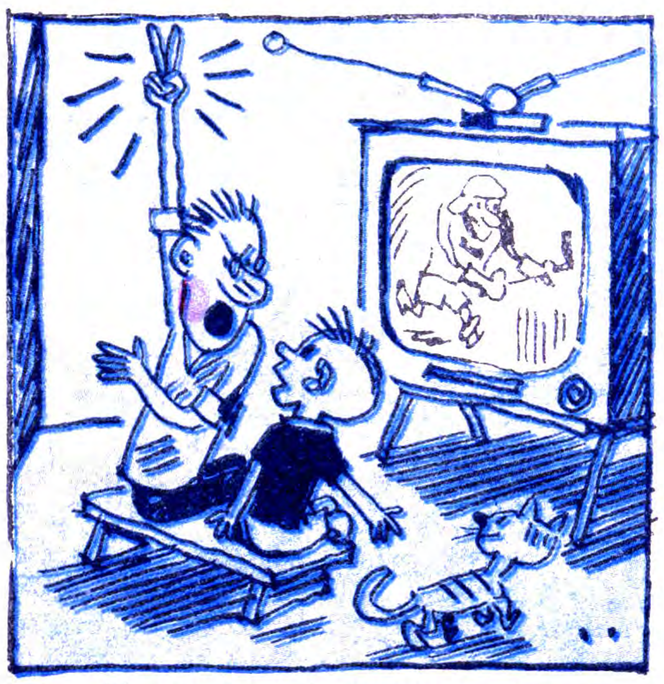

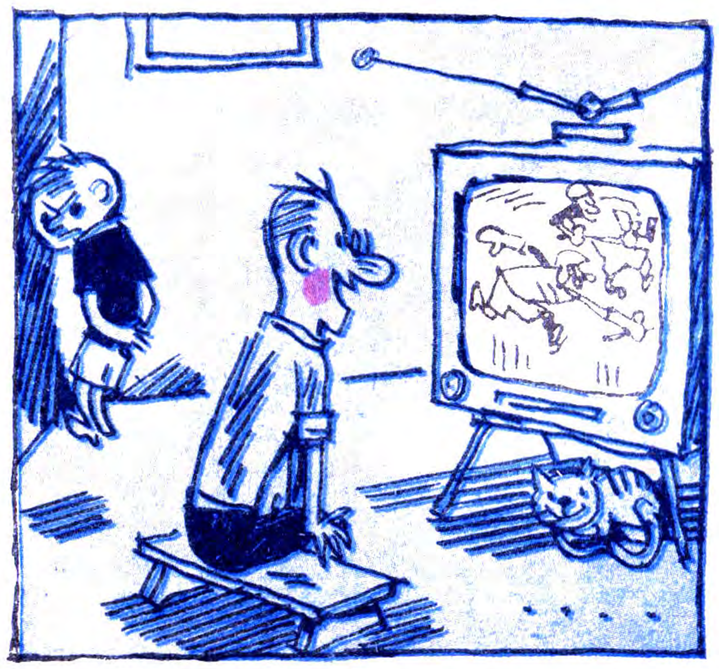

— Марш на дві хвилини в куток.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

У закладах громадського харчування Одеси було розвелося чимало кулінарів-фокусників. З допомогою спритності рук і шахрайства вони обводили навколо пальця відвідувачів: подавали, але не додавали і навіть з хліба «м'ясні» страви виготовляли». Про це розповідалося у фейлетоні «Я вам не скажу за всю Одессу» (№ 21 журналу за 1967 р.).

Як повідомили з Одеського тресту ресторанів, 12 кулінарів-фокусників звільнено з роботи, 6 — переведено на нижчі посади, на деяких накладено адміністративні стягнення.

Трест посилив контроль за роботою своїх закладів.

Степан ОЛІЙНИК

ЛЬОДОВИЙ КОНЦЕРТ

(Розповідь артиста)

Возить нас автобус: в села, у райцентри —
В мандрах раз у раз.
Якось ми в Ольхівку прибули з концертом
У зимовий час.

Повен зал народу... Клуб — краса! А в клубі,
На виду у всіх —
Голова — в кожусі, головиха — в шубі.
Валянки на них!

Бачим, літній дядько, шморгаючи носом,
Диба до дверей:
Місце підбирає! Бо з кутка — морозом
Дме од батарей!..

Балакун завклубо́м щебетать уміє:
«Вдячне вам село!
А як трішки змерзли, то нехай вас гріє
Наших душ тепло...»

Звідали всього ми, роз'їзні артисти,
А такого — ні.
Першими на сцену вийшли бандуристи:
Руки — льодяні!

Гримнули бадьоро «Не журись, козаче!»
Потім — про куму,
В баса Никанора зуб на зуба скаче,
Ледве тягне «му-у!»

Ще на біс утнули: «Квітне черемшина»
І молдавський «Жок»...

Потім вийшла в «пачці» наша балерина,
Легка, як пушок!

Розвела, мов крила, руки лебедині,
Плічками кива...
(Тут чогось у залі, при отій картині —
Чихнув голова!)

В вікна лопотіла снігом завірюха,
А Жізель пливла...
Під фінал — хтось кинув з залу їй кожуха:
«Одягнись, мала!»

Після того вшкварив фокусник Свистушкін
Чудо на весь світ:
Із води, що вгору вихлюпнув із кружки, —
Впав на сцену лід.

Все йшло по програмі... Мужньо і чудесно
Проспівав соліст:
Люди аплодують, то й працює чесно
Роз'їзний артист!

...Вранці нас громада проводжала гучно:
— Побули б ще тут!..
Обійшлось в бригаді все благополучно:
Ніяких простуд!

Постраждали, кажуть, тільки двоє в клубі —
Нежить, кашель, хрип:
Голова в кожусі й головиха в шубі —
Ухопили грип!

Телеграфне агентство Перця

КОПАВ, КОПАВ...

ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ Київської області. (Наш кор.). Зав. комунгоспом міста т. Барський класично спростував версію про легендарний рекорд того козака, котрий «копав, копав криниченьку неділеньку-дві».

«Дудки, — сказав зав. комунгоспом. — Спробуй викопати криниченьку за неділеньку-дві». Він це й на практиці довів. Затіяли будувати нову водонапірну колонку. Ще на початку літа 1967 р. геть розкопали вулицю Горького. Ні проїхати, ні пройти. Але минуло літечко, настали холода, а з колонки не тече вода.

Жителі — в комунгосп, а Барський однієї співає: «Ви мені не тикайте отим козаком. Не вірю я, щоб можна було зробити щось за неділеньку-дві. Самі бачите».

ПТАШИНЕ МОЛОКО

ПОЛТАВА. (Наш кор.). У селі Тахтаулове Полтавського району енергійно готуються до переходу на потокове виробництво нової сільськогосподарської продукції — пташиного молока. З цією метою сільську баню, збудовану 7 років тому, повністю заселено горобцями.

Як авторитетно запевняє голова виконкому Тахтаулівської сільради т. Гаврилко, надої пташиного молока, у порівнянні із теперішніми, значно збільшаться.

ЦІЛКОМ ТАЄМНО!

Секретом вічної молодості оволоділи керівники двох промислових підприємств — Київського вітамінного заводу і Краснопільського (Сумської області) райхарчокомбінату. Телеграфне агентство Перця про цю новину довідалося з вірогідних джерел — з упаковки цієї продукції. Чорним по білому на ній виведено, що строк зберігання кукурудзяних паличок Краснопільського харчокомбінату — 2 місяці, а київських вітамінів — 6 місяців. Однак, ніде і словом не згадується про те, коли їх було випущено в світ.

Здавалося б, не такий вже і хитромудрий винахід, та, завдяки йому, продуктам, які швидко псуються, дісталося щастя бути вічно молодими.

ТРАКТОРИ-АМФІБІЇ

Кілька таких тракторів можна побачити в гаражі Вінницького залізничного технікуму. Надворі сніг, а трактори по самий картер плавають у воді. Навіть коли на вулиці ні снігу, ні дощу, трактори все одно плавають. До цього їх привчили спеціалісти з Вінницького БУ-1, керованого т. Усачем, які спорудили для технікуму новенький гараж з решетом замість даху.

НІЧИЙНА ТЕРИТОРІЯ

ДОНЕЦЬКА область. (Телеграфом). У сфері міліцейського нагляду нічийною територією виявився клапоть землі, на якому споруджена конюшня колгоспу ім. Леніна. Коли хулігани побили на конюшні нічного сторожа, між Сніжнянським і Шахтарським райвідділами міліції розгорілася серйозна спірка. Обидві сторони аргументовано довели, що це не їхня територія, і вони не займатимуться справою потерпілого сторожа.

Категоричне рішення обох райвідділів міліції схвально зустріли хулігани.

Виставка ШИРНЕТРЕБА

МЕБЛЬОВІ АТРАКЦІОНИ

ОБІД НА ГОЙДАЛЦІ

Якщо ви часто мандруєте і звикли обідати в поїздах і літаках, вам не так важко буде пообідати в нашому куточку «Поїмо — виграємо». Вся своєрідність цього обіду полягає в тому, що стіл, на якому доведеться їсти, хитається, як гойдалка. Та за певної вправності кілька ложок супу чи борщу вдається сьорбнути на льоту.

Секрет атракціону простий: ніжки столів, виготовлених на Дніпропетровському мебльовому комбінаті, різні за довжиною.

ЯКЩО ВИ ЗАЗДРИТЕ ЙОГАМ

Послухаєш — і завидки беруть. Що то за люди! І в землю себе закопують на тиждень, і у воді сидять місяцями. А спати можуть на лезах ножів. Проте, якщо вдуматися, нічого надзвичайного тут немає. Просто люди поступово себе тренували й гартували. Отож, виставком пропонує тим, хто вирішив загартовуватися в подібний спосіб, матраци виробництва Дубровицького промкомбінату Ровенського облмісцевпрому. На матрацах такі гулі, що пролежати на них більше кількох хвилин неможливо. Та поступово ви можете довести тривалість цієї вправи навіть до одної—двох годин.

ДИВАНИ-ОРКЕСТРИ

На нашій виставці, на відміну від інших, не крутять платівок із записами сучасних естрадних зірок. І все ж відвідувачі не нудьгують. Музику чути всюди. Це грають оркестри-дивани. Варто торкнутися дивана якоюсь частиною тіла, і він чутливо відгукнеться вищанням, скреготом, скрипом. Щоб надати дивану музичного вигляду, працівники Томашпільської мебльової фабрики (Вінницька область) так оббили його тканиною, що вона вся збирається в гармошку.

ПЕРЕВІРТЕ СВОЮ СИЛУ

На початку року виставком установив «Великий приз» найсильнішому відвідувачеві виставки. Умови змагань дуже прості: треба відкрити ящик у серванті виробництва Волинського мебльово-виробничого об'єднання.

ГОЛОВНЕ — СПОКІЙ!

Спочатку ви просто намагаєтеся причинити дверцята нової шафи. Коли зрозумієте, що без сторонньої допомоги не обійтися, кличете, скажімо, сусіда. За годину вас осяває щаслива ідея: може, покликати ще двох? Коли загальними зусиллями дверцята вдається причинити, виявляється, що бокова стінка відокремилася від шафи і ось-ось упаде. За допомогою молотка і цвяхів ви її ставите на місце. І тут помічаєте: задня стінка тримається на останньому гвіздочку. Знову берете молоток...

Одне слово, якщо після близького знайомства з шафою виробництва Харківського мебльового комбінату у вас не виникне бажання вщент розтрощити цю обнову і по дощечці викинути її на смітник, знайте: у вас залізні нерви.

Валентин ЛАГОДА

КЕРІВНИКОВІ ВАЖКО ТЕЖ...

(За Г. Кноблохом*)

Керівникові важко теж —
Яхиди є повсюди:
Який не був би він, а все ж
Не спекатись огуди.

...Якщо начальник цінить час
І зрання на роботі:
«Це він навмисно, щоб до нас
Присікуватись потім!»

Коли ж запізнюється він
Бодай на декілька хвилин, —
Вони гудуть тривожно:
«Йому так все, бач, можна!»

Спитає в когось про сім'ю, —
Вже поглядають скоса:
«Нахаба — в справу не свою
Свого він суне носа!»

А не цікавиться — услід
Колючка полетіла:
«До наших радостей та бід
Йому немає діла!»

Якщо він радиться, пита,
Яка в підлеглих думка:
«Е! Голова в нього пуста,
Нічого сам не тумка!»

Коли ж вирішує він сам, —
Знов гудить є причини:
«Всіх зневажає, шельма й хам!
По-свойому все чинить!»

Якщо жартує керівник —
Нічого вже не вартий:
«Сто колючок йому у бік!
Ці ідіотські жарти...»

А не жартує, — знов не так:
«Надувсь! Якого греця?!
Він не людина — вовкулак,
Ніколи й не всміхнеться...»

Як швидко рішення прийма:
«Грішить поспішністю дарма!»
Коли начальник жвавий:
«Й на грам рішучості нема!»

Коли не гримає всякчас,
А ввічливий, душевний:
«Він завойовує у нас
Авторитет дешевий!»

Якщо ж неввічливим здається:
«Дивіться, як він задається!»

Коли при ньому добре, влад
Працює установа,
І чітко діє апарат,
І слава йде чудова, —
Все 'дно про шефа за дверми
Плетуть вони достоту:
«Хіба це він зробив? Це ж ми
Всю тягнемо роботу!»

А славу втратили, здали, —
Волають дні і тижні:
«А ми при чому тут, коли
Начальник нікудишній!..»

Нехай їх три, чи навіть два,
В чималій установі,
Та з баламутами бува
Біда керівникові!

* Сучасний німецький сатирик.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

— Правда, Васю, добре, що в нашому селищі перукарня не працює!..

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

Запорожці читають сценарій кінокомедії.

БУЛИ СОБІ...

(СЦЕНКА НЕ ДЛЯ МАЛЯТ)

Вихователька (в групі). Діти! Вчора я обіцяла вам розповісти казочку...

Володя (вихоплюється). Про лисичку-сестричку і вовчика-братика...

Вихователька. Молодець Володя!

Діти: — І я знаю!

— І я!..

— І я!..

Вихователька. Всі молодці. От і почнемо. Так, діти... Були собі дід та баба. От раз у неділю баба спекла пиріжків з маком... Солодких-солодких...

(Входять завідуюча і тьотя в окулярах).

Завідуюча. Тут у нас середня група. Діти, встаньте, привітайте тьотю.

Діти (хором). Добрий день, тьотю!

Тьотя в окулярах. Я з міськвно. Перевіряю плани роботи...

Вихователька (дітям). Поки тьотя буде перевіряти, ви пограйтеся в пісочку... (Діти побігли в один бік, завідуюча вихователька і тьотя в окулярах пішли в інший).

Пауза.

Вихователька (виходить з дітьми). Ну, сідай е в коло...

Володя. А тьотя пішла?

Вихователька. Пішла.

Володя. І буде казочка?

Вихователька. От зараз. На чому ми кінчили?

Володя. Спекла баба пиріжків з маком...

Вихователька. Так от, спекла баба пиріжків з маком, повибирала їх, поскладала в миску...

Завідуюча (входить із тьотею в халаті). Тут у нас середня група. Діти встаньте, привітайте тьотю.

Діти (хором). Добрий день, тьотю!

Тьотя в халаті. Я із санстанції. Повинна перевірити...

Вихователька (дітям). Поки тьотя буде перевіряти, ви пограйтеся в пісочку... (Діти побігли в один бік, завідуюча, вихователька і тьотя в халаті пішли в інший).

Пауза.

Вихователька (виходить з дітьми). Ну, сідайте в коло...

Володя. А тьотя пішла?

Вихователька. Пішла.

Володя. І буде казочка?

Вихователька. От зараз. На чому ми кінчили?..

Володя. Повибирала баба пиріжки, поскладала в миску... Солодкі-солодкі...

Вихователька. Так от, поскладала баба пиріжки в миску, та й поставила на вікні, щоб прохололи...

Завідуюча (входить із дядьком у касці). Тут у нас середня група. Діти, встаньте, привітайте дядю.

Діти (хором). Добрий день, дядю!

Дядьо в касці. Я з пожежного управління. Повинен перевірити...

Вихователька (дітям). Поки дядьо буде перевіряти, ви пограйтеся в пісочку... (Діти побігли в один бік, завідуюча, вихователька і дядьо в касці пішли в інший).

Пауза.

Дядьо з портфелем (входить поважно). Тут дитячий садок? Я із фінвідділу. Повинен перевірити... (Пішов).

Дядьо в окулярах (входить швидко). Тут дитячий садок? Я із товариства мисливців і рибалок. Повинен перевірити... (Пішов).

А далі проходять одне за одним:

Тьотя в плащі. Тут дитячий садок?..

Тьотя в халаті. Тут дитячий?..

Дядьо з планшетом. Тут?..

Пауза.

Вихователька (входить з дітьми). Ну, сідайте, рідненькі мої, в коло...

Володя. А дяді і тьоті пішли?

Вихователька. Пішли.

Володя. І буде казочка?

Вихователька. От зараз. На чому ми кінчили?

Володя. Поставила баба пиріжки на вікні, щоб прохололи...

Вихователька. Так от. Поставила баба пиріжки на вікні, щоб прохололи. А лисичка бігла повз хату, почула носом...

Завідуюча (входить із тьотею в окулярах). Тут у нас середня група. Діти, встаньте, привітайте тьотю.

Діти (хором). Добрий день, тьотю.

Тьотя в окулярах. Я із... (Показує багатозначно пальцем вгору). Повинна перевірити, чи використовуються казки для виховання...

Вихователька. Діти, поки тьотя буде перевіряти, ви збирайтеся додому, за вами уже поприходили. (Діти біжать в один бік, завідуюча, вихователька і тьотя в окулярах пішли в інший).

Володя (повертається). А казочка?

. . . . . .

Завіса.

Ол. МОТОРНИЙ.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

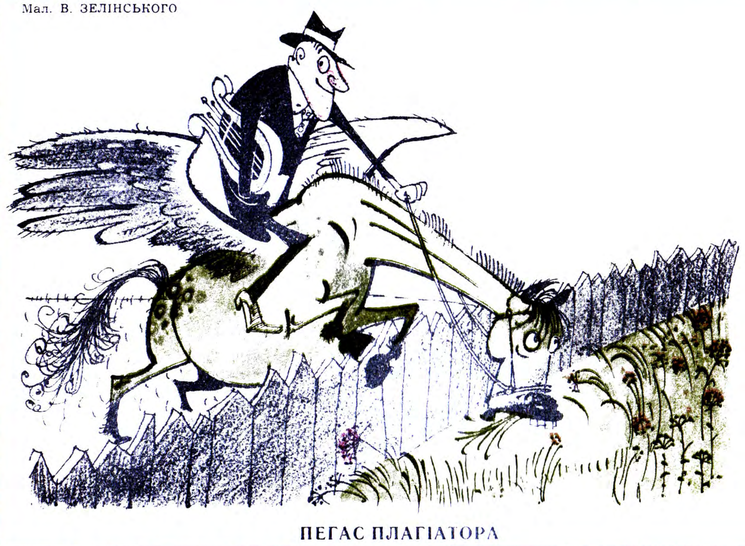

ПЕГАС ПЛАГІАТОРА

МУЗЕЙНИЙ ЕКСПОНАТ

Таких «спеців», як Микола Архипович Кузьмін, тепер мало. Вивелись. А Микола Архипович виводитись не хоче. Микола Архипович продовжує функціонувати. Він з тих, що вміють з висівок мотузку зсукати, з блохи вовни настригти, а в справі добування сиру з вареників Микола Архипович не знає собі рівних. Свого часу працював Микола Кузьмін постачальником на Балтській (Одеська область) мебльовій фабриці. Працював, сил своїх не жалів, але чомусь вийшло так, що Миколу Архиповича не пожаліли і показали на двері. Побоялися, мабуть, що разом з Миколою Архиповичем за деякі художества відповідати доведеться. Само собою зрозуміло, що такий «спец», як Микола Архипович, не міг довго ходити без діла. Діло для нього знайшлося на Балтському райпобуткомбінаті знову ж таки у сфері постачання. Але діяльність розпирала груди Кузьміна, і було б несправедливо затискати спеціаліста з таким широким діапазоном у вузькі райпобуткомбінатівські рамки. Першим це зрозумів голова сусіднього колгоспу «Москва», Федір Титович Заливадний.

— Юхиме Ульяновичу, — звернувся він до директора райпобуткомбінату Мазлера, — майте бога в серці, дайте мені Кузьміна «на прокат».

Мазлер подумав, подумав і дав Кузьміна «на прокат». Такий «прокат» дуже влаштовував Миколу Архиповича, він давав йому можливість бути при «живому діли». Голова колгоспу Заливадний зобов'язався платити Кузьміну щомісяця 100 карбованців плюс чотири проценти з виручки за реалізовану се-ге продукцію, плюс, само собою, командировочні і такі інші витрати. Але найспокусливішим у цій пропозиції виявилось ось що: Кузьмін не ніс ніякої матеріальної відповідальності за се-ге продукцію, яку йому належало збувати. Про такі широкі можливості при повній відсутності відповідальності не смів мріяти жоден ділок. І Микола Архипович радісно кинувся в бурхливі хвилі моря комерційного. Його бачили в Свердловську, в Кустанаї, в Кірові, у Воркуті, Челябінську та в інших містах, де базарні ціни на фрукти та овочі вищі, ніж у південній Балті. Заливадний міг розраховувати на неабиякі бариші, але цього чомусь не сталося. Матеріально «безвідповідальний» Кузьмін почав підсовувати колгоспові сюрприз за сюрпризом. Десь раптом зникли яблука на суму в 15 тисяч карбованців, і Микола Архипович ніяк не міг пригадати, куди вони зникли: то були продані засолені овочі по ціні такій же, як у Балті: то виплила якась спекуляція синькою, а синька, як відомо, не має нічого спільного з се-ге продуктами. Заливадний занепокоївся, чого не можна було сказати про Кузьміна. Микола Архипович не втрачав міцного сну, хорошого апетиту, ніколи не забував вчасно одержати у колгоспі «жалування» і дивіденди у вигляді чотирьох процентів за реалізовану продукцію. Нахабство Миколи Архиповича досягло апогею тоді, коли він замахав від колгоспу 616 карбованців за яблука, які не були реалізовані, а щезли за дуже загадкових обставин. Незважаючи на окремі конфузи, Микола Архипович продовжував активно функціонувати. Засвоївши мудрість: «відправляючись у далеку путь — акредитив взяти не забудь» і, експериментально довівши, що «літак найшвидший засіб пересування», Кузьмін тугенько натоптував гаманця колгоспними грішми і на кілька місяців зникав з Балти.

Що ж до Федора Титовича Заливадного, то сон його вже не був міцним, і апетит псувався день від дня. Федір Титович уже відчував, що рано чи пізно доведеться шукати матеріально відповідальну особу, і цією особою може виявитися він сам.

Так воно й вийшло. Поки Микола Архипович ночував у затишних готелях і обідав зі смаком і не абияким апетитом у ресторанах 1-го розряду, Федору Титовичу довелось кліпати на засіданні бюро райкому партії. Правда, нічого страшного не сталося, перекліпав. Дуже гуманними людьми виявились члени бюро Балтського райкому партії. Обійшлося. Але як би не обійшлося, наближався той критичний момент, коли слід було сказати Миколі Архиповичу: «Любов була без радості, розлука буде без печалі». Діяльністю Кузьміна зацікавився народний контроль, пильний інтерес до його особи почала виявляти районна прокуратура. На видноколі Миколи Архиповича, ще зовсім недавно такому ясному, рожево-блакитному, почали збиратися чорні хмари, от-от мала блиснути блискавка і вдарити грім. Микола Архипович Кузьмін заметушився, шукаючи порятунку.

— Не треба мене, я хороший! — запевняв він усіх.

І грім не вдарив. На столі у прокурора району задзвенів телефон:

— Він хоч і не хороший, але, може, справді не треба його? — почулося в трубці. Це говорив перший секретар Балтського району партії Руслан Михайлович Русов.

Після цього дзвінка хмари почали розходитись, і на видноколі Миколи Архиповича знову зарожевіло.

...Багато хто в Балті не розуміє, чим керувався Руслан Михайлович, виявляючи такий зворушливий гуманізм до комерцій Кузьміна. А зрозуміти тут зовсім не важко. Глибоко усвідомлюючи, що порода ділків на кшталт Кузьміна вимирає, Руслан Михайлович, мабуть, вирішив перетворити особняк Кузьміна на будинок-музей. На такий своєрідний заповідник. Щоб можна було на негативному прикладі вчити підростаюче покоління:

— Бачите, дітки, у цьому будинку живе сім разів нехороший хапуга Микола Архипович Кузьмін. Коли, дітки, виростете, не будьте такими, як дядя Микола Архипович.

З одного боку глянути, Руслан Михайлович розсудна правильно. Таких, як Кузьмін, треба зберігати у музеї, як не як — феномен. Але, з другого боку... З другого боку, приміщення для музею треба вибирати інше. З гратами і гарним замком на дверях. А то позаздрить хтонебудь у сусідньому районі та винраде Миколу Архиповича. Що тоді? Таких, як Микола Архипович, тепер небагато зосталося.

Г. ЛОЗУН.

ІНОЗЕМНА САТИРА

НЕОКОЛОНІАЛІСТСЬКІ ВИШУКУВАННЯ.

— Тут пахне нафтою... Необхідна моя безкорислива допомога!

«УРЗІКА». Бухарест.
Мал. А. ЛУКАЧА.

Грецька хроніка.
«ЛУДАШ МАТІ». Будапешт.
Мал. Ш. ЕРДЕЙ.

Американські війська просуваються все глибше...

«КАРУЗЕЛЯ». Лодзь.
Мал. К. БАРАНЕЦЬКОГО.

Перша жертва девальвації.
«СТЪРШЕЛ». Софія
Мал. Г. АНАСТАСОВА.

ВЧЕНИЙ

— Захистив все-таки наш Андрій Іванович дисертацію!

— І вона виявилась практично корисною?

— Безумовно: подвоїла його зарплату.

ЦІЛКОМ БЕЗПЕЧНО

— Люблю бувати наодинці сам з собою.

— А що ж ти тоді робиш?

— Критикую начальство.

Повідомив Л. ВЕРНИК.
з м. Вінниці.

СЛУШНЕ ЗАПИТАННЯ

— Пам'ятай, доню моя, — навчає мати дочку, котра виходить заміж, — чоловік і жінка — то одна душа.

— А чого ж це, мамо, як ви лишаєтесь удвох з татом, то так галасуєте, що можна подумати, що вас десятеро.

Повідомив
В. І. АФАНАСЬЄВ
з м. Дунаївців
Хмельницької області.

ПОГЛЯДИ

— Який невихований цей провідник — подивився на мене таким поглядом, неначе я їду зайцем...

— А ти йому що?

— А я відповів йому таким поглядом, буцімто у мене є квиток.

Повідомила
О. К. БЕЛЯЄВА

з с. Стецівки
Звенигородського
району
Черкаської
області.

ДЕСЯТКА

П'яниця: — Жінко! Ти не бачила моєї новенької десятки?

— Якої десятки?

— Та... та... а... а тої, що нам з кумом на здачу з неї в буфеті дали пачку махорки.

Повідомила
Р. ЧЕРНЕЦЬ

з с. Троїцького
Ананьївського району
Одеської області.

ХЛІБ НЕ ВДАВСЯ

— Цього разу нашій мамі хліб не вдався, — сказав батькові малий Грицько.

— З чого ти взяв? — здивувався батько.

— Бо вуйко Юра перед чаркою довго принюхувались до нього. Потім, випивши горілки, знову понюхали, а коли відкусили шматок, то аж скривилися.

Повідомив
В. І. ЦИМБАЛЮК
з с. Кобилецька Поляна
Рахівського району
Закарпатської області.

Л. КИЗЯ

„ЯКБИ НЕ РОГАЧ..."

З розповідей Сидора Артемовича Ковпака.

Коли тобі давно уже відгуло три чверті століття — тоді сам час для тебе стає не просто зміною років, а немовби демонструванням старого фільму. Бо все твоє життя давним давно стало чимось схожим на бурхливий фільм, що його десятиліттями з року в рік знімає та й знімає життя, а ти і головний герой цього фільму і глядач його.

...Мені це спало на думку одного осіннього вечора. В товаристві Сидора Артемовича сидимо якось і гомонимо. Звісно, про життя. А кому ж і згадувати далеке, як не тому, хто зійшов на чималенькі пагорби років та й з вершини прожитого дивиться в обличчя власній молодості? Кому серед нас, що гуртом тоді гостювали у Ковпака, як не самому господареві?

І, як це часом буває, саме на ту мить, як ми пірнули в спогади, хтось із нас,— не пригадаю, хто саме,— зауважив щось про «Украдене щастя» Івана Франка. Почувши це, Сидір Артемович змовницьки підморгнув раптовому спогадові своєму і схвально озвався:

— Хочеш знати Франкову думку — глянь на гру Бучми, Ужвій, Добровольського... От же уміють, га!

Оскільки він говорив про відоме давним давно, то ми лише ствердно кивали на його слова, цілком погоджуючись з оцінкою справді чарівного мистецтва цих майстрів сцени. Ми спочатку і гадки не мали, до чого хилить наш любий господар. А він удає, ніби не помічає того, і спокійно продовжує:

— От і я так...

— Що? — Ми насторожилися, знаючи, що Ковпак — не з тих, хто мовить слово просто так, для годиться.— Що «І я так»?

— Міг би...

— Сидоре Артемовичу! — З цікавості ми починали уже втрачати терпець, — що Ви могли б?

— А от — стати актором...

— Ви?

— А що хіба? — Він хитро підморгнув нам.— Дивно, еге ж? Генерал Ковпак — і раптом актор?! Та мені й самому, той... не дивно, ні...— він знову лукаво зиркнув з-під сивих брів,— а шкода, що не вийшло артиста з мене через мою жіночку, нехай моїй Каті земля пухом буде...

Сидір Артемович інтригуюче замовк і звично поправив на голові зелену круглу шапочку на зразок тюбетейки. Ми терпляче очікували, не прохопившись і словом. Бо знали: Ковпак страшенно не любить, щоб лізли поперед батька в пекло.

— Одне слово,— розпочав, нарешті, він, торкнувши пальцем сивий клинець знаменитої борідки,— було так, значить...— Замолоду всі ми хоч куди молодці, правда? А тим більш, коли твоя молодість збігається з першими радянськими роками, як-от моя, скажімо... Кого тоді не тягнуло на люди! Значить, на сцену, до клубу, до вистави... Бо світ побачили такий, що аж дух перехопило... І так закортіло самому свої сили спробувати, саме там, куди б я зроду не поткнувся, якби не Радянська влада... Потягло мене на сцену. Гурток у нас тоді молодь організувала. Завзяті любителі цього діла. Пристав і я до них. Часи були тоді, самі знаєте,— не до писання п'єс для сільських гуртків. Ото ж ми, грішним ділом, і хапалися за те, що трапить під руку. Так і цього разу було. Взялися ми за якийсь легковажний водевільчик... І треба ж таке — саме мені доручили роль найгіршого героя — гульвіси, спідничника, джигуна... Такого халамидника — боронь боже! — Ковпак похитав головою і водночас осудливо посміхнувся. — А що вдієш? Театр! Мистецтво!.. Не марно ж люди кажуть, що воно вимагає жертв... От і мені судилося такою жертвою стати... А я, знаєте, уродився таким уже: не вмію нічого робити наполовину, через пень колоду. Або зовсім не візьмуся, або вже як ухоплюся, то доки не витягну — не відступлюся... І гульвісу отого, що мені його доручили, так гарненько та сумлінно удавав, що згодом — на сцені — я до того діла допався не на жарт!.. Публіка регоче, плеще у долоні!.. Успіх, одне слово, такий, що любо-дорого!.. А я що? Теж радію собі. Хто ж не радів би на моєму місці, га! — Сидір Артемович обвів нас очима, широко всміхаючись.— А тим часом з голови у мене геть вискочило, що чоловік я жонатий і любій моїй жіночці оте женихання моє у водевілі може й не до смаку... А вона ж собі тут, серед публіки, сиднить... На лихо моє, так і скоїлося. Ковпак покрутив головою, почухав потилицю.— Досі лячно стає, як згадаю про ту «практику», що її моя жіночка тоді мені вдома організувала. Рушили ми з нею, значить, до хати з клубу, а вона до мене — ану хоч би слово! Нічичирк.... Отак ми німаками і домівки дісталися. І тут я змикитив, чого моя люба у рота води набрала: це вона злість у собі громадила... А як поріг переступили ми з нею — то вона рогача — хвать! — і до мене!.. Господи твоя воля, ох і перепало тоді мені, до нових віників пам'ятатиму!.. Лупцює, вражина, та й примовляє: «Маєш за твої женихання, котяро клятий! Оце тобі за обіймання та цілування, чортів сину! Щоб знав, спідничник, страмник безсоромний, як законну жону ганьбити привселюдно!.. Щоб з дурної голови на посміховисько себе перед людьми не виставляв! Щоб і себе і жінку свою шанував! Щоб викинув геть саму гадку про всілякі оті мені комедіантські витребеньки! Щоб і духу твого серед отих лицеділів не було більше! Чуєш, гаспиде? Чуєш, лобуряко? Ось тобі! Ось тобі!..»

Сипле вона мені отим рогачем — та щиро так, що ребра тріщати почали. Чули ви, як сухе бадилля на вогні тріщить? Отак і ребра мої тоді під жінчиною рукою... Либонь, усе те сумно скінчилося б, якби не втома. Тільки саме вона і спинила мою благовірну від отої дальшої розправи. Та й я сам уже ледь дихав, бо таки, далебі, клятий рогач на совість молотив та штиркав куди зря. Упав я на лежанку. Стогну, крекчу, а сам скоса зиркаю на мого супротивника: чи вгамувався зрештою?

А вона, бачу, не те, що схаменулася — просто налякалася:

— Сидоре, голубчику! Ти що? Невже боляче так?

— Чи ви таке чули, люди добрі! — Ковпак регоче і ми гуртом із ним.— Вона ще питається, чи мені боляче! Мало не замолотила мене геть чисто всього, і — маєш «Невже так боляче?» А я й озиваюся, насилу язиком ворушачи:

— Умираю, Катерино! Гукай родичів!..

— Та що ти, любий!. Я от зараз травичкою, подорожничком!

— Ет, що там уже тая травичка!.. Умираю.

— Чого ж тобі, соколику?

— Горілки та огірочка солоненького... От що!

— А мо й сальця з цибулинкою, га? А горілка є з травичкою «Коли печінка болить».

— Давай же хутчіш! Давай вже твою «Коли печінка болить»... Бачиш — конаю!..

— Конання моє,— сміючись закінчив наш господар, — після жінчиного частування було насправді смертю не моєю, а того артиста, якого було вбито у мені звичайним рогачем...

ПОМИРАТЬ НАМ РАНУВАТО...

Всі ми, шановні громадяни, смертні. І тут вже нічого не вдієш. І головне — скаржитись нікому. Прийшла твоя пора, одягай дерев'яний макінтош, як кажуть цвинтарні дотепники, і... А далі за цим «і» немає нічого. Для того, хто помер, звичайно, а для тих, кому належить покійника проводити в останню путь, — починаються години найвищої активності, на яку вони будь-коли були спроможні.

Це тільки так здається, що поховати людину справа проста і природна. Кілька соснових дощок, оберемок квітів, стрічка з написом «дорогому і незабутньому», а там «вирита заступом яма глубокая», промова: «від нас передчасно пішов», грудка землі на кришку труни і «тож пом'янем покійного, бо й він чаркою не гребував».

Ні, громадяни шановні, до поминок так швидко діло не дійде. Поки дійде до поминок, доведеться попобігати. Починається з довідки про смерть, яку в залежності від обставин дає або лікарня або дільничний лікар. З довідкою треба поспішати в загс і молити бога, щоб він у цей день не був вихідний. Будемо розраховувати на краще і тоді загс, на підставі довідки, видасть свідоцтво про смерть, яке з абстрактного покійника робить конкретного і надає йому вже деякі права. Із свідоцтвом треба поспішати в магазини... Так називаються інституції, котрі відають трунами, вінками, місцем на кладовищі, автобусом, похоронним оркестром і т. д. Магазини — від міського поховального бюро. До речі, відразу ж домовимось, що похорон відбувається в Києві, а не де-небудь на периферії. Про периферію скажемо потім. У Києві ж магазини від міського поховального бюро дислокуються в основному в центрі міста. Мешканцям околиць і районів новобудов, у кого в сім'ї нещастя, помер хтось з близьких, треба на цей факт звернути особливу увагу і прискорити оббіг інституцій.

Після відвідин магазину, де внесено відповідну суму, вбитий горем родич однією рукою витирає сльози, а в другій затискає квитанцію і біжить на Байкове кладовище. Ми взяли Байкове, бо воно вважається зразковим, про незразкові київські кладовища промовчимо в німій скорботі.

Поплакати за покійним бідний родич мусить дорогою до Байкового, бо на Байковому плакати йому буде ніколи. Емоційна його сфера тут мусить цілком поступитися комерційній. Тут вже не до сліз. Ще в магазині виявилось, що автобус вчасно прийти не зможе, що на оркестр сподіватися нічого, а вінки поглиблюють траур своєю одноманітністю і несмаком. А ще ж треба вибрати місце на кладовищі, викопати яму... Власне, «вибрати» не те слово. Вибирати не доведеться, бо вибирати ніде. Могильники, правда, можуть натякнути, що є тут одне хороше містечко, але самі розумієте... Самі розумієте. Яма начебто запроектована і, якщо могильники встигнуть витверезитись від попередніх похорон, все буде гаразд. Вбитого горем громадянина чи громадянку починають оточувати сірі, цвинтарні тіні. Не бійтеся, тут ні грама містики. «Тіні» абсолютно матеріальні. У них пропиті голоси і сизі носи.

— Вам оркестрик, мабуть?

— А ви можете?

— Господи, як для вас!

І тут виявляється, що матеріальні цвинтарні «тіні» можуть буквально все. Вони познайомлять вас із «маестро», який організує оркестр, вони відрекомендують вам приватного підприємця, який за «божеську» ціну (так карбованців до ста) зобов'яжеться спорудити навколо могили огорожу, вони зведуть вас з бабусею, яка бере на себе догляд за могилою, вони... Одне слово, вони можуть геть усе. Весь сучасний похоронний сервіс у їхніх руках. Бідному родичеві покійного вже ніколи втирати сльози, він вивертає кишені. Тепер йому жаль вже не тільки покійного, йому жаль і себе. Але вибратися з цупких лап цвинтарних бариг, наймерзенніших бариг у світі, він не може. Куди він піде? Де він знайде оркестр? Міське поховальне бюро спромоглося організувати аж 2 (два!) оркестри. Довгенько доведеться чекати покійнику похоронного маршу, якщо назустріч не підуть «ліваки», цвинтарні «лабухи», для яких цей самий покійник всього-навсього «жмурик». Квіти! На похоронах мусять бути квіти... На Байковому кладовищі (до речі, на єдиному з київських кладовищ) офіційно є два квіткових кіоски. Але вони або зачинені, або торгують такими віниками, що навіть покійник розцінить ці «квіти» як особисту образу. Отож, знову в обійми до нових бариг...

Клопоту вистачає. І тут виправдовує себе тільки бригадний метод. Одній людині організувати похорон просто-таки не під силу. З родичів, близьких, друзів покійного в ударному порядку формується бригада поховальних агентів, і кожен з цих агентів має свої чітко окреслені обов'язки. Тільки таким робом можна поховати покійного за два дні...

Зважимо й на те, що ці дні проходять у шаленій біганині і в суцільному нервотіпанні, бо десь чогось немає, десь щось зривається, десь хтось запізнюється. А хотілося б людині, яка втратила близького, посидіти біля труни рідного покійного, поплакати, посумувати...

Це природне, це законне бажання, і цинічна філософія. «А, всі ми там будемо!» ніколи не підмінить щирого горя, скорботи, глибокої поваги, на яку заслуговує людина, що пішла від нас назавжди. Але для цих законних і, коли хочете, святих (ми не боїмося цього слова) емоцій просто не вистачає часу.

Привезли труну, а вона із сирого дерева та ще й свіжопофарбована, мастить все, до чого не доторкнеться, а її ще ж на плечах виносити! Оркестр прийшов і, хоч гроші одержав сповна, нервує і підганяє, бо на нього чекає інший «жмурик», а автобуса досі немає...

Заплакані родичі покійного по черзі висять на телефоні. Як позбавити людей, і так вбитих глибоким горем, цих нікому не потрібних переживань, клопоту, вимотування і без того вимотаних нервів?..

Розводить руками начальник міської поховальної контори т. Шевалгін, розводить руками директор Байкового кладовища т. Гладченко, розводить руками директор виробничо реставраційного комбінату т. Лихачов. Саме під керівництвом Лихачова виготовляються труни, вінки, пам'ятники.

— Приміщення майстерень тісні, — пояснює він, — деревину надворі зберігаємо. Сирі труни фарбуємо, от і...

— Квіти? — зітхає І. М. Шевалгін. — А де вони візьмуться? Мала наша контора 6 га землі, де розводили квіти, міськрада забрала землю під забудови. Оркестри? Скоро буде третій оркестр... І ще експериментуємо, хочемо радіофікувати похоронні автобуси.

І ми, і сам Іван Миколайович розуміє, що третій, ще один оркестр у такому великому місті, як Київ, не вирішить проблеми і на чверть. Як «приживуться» радіофіковані автобуси, покаже час.

Директор Байкового кладовища Гладченко настроєний дещо оптимістичніше:

— У нас ще нівроди, а ви спробуйте поховати покійника на периферії, в селі чи навіть у райцентрі. А знаєте ви, що там немає навіть натяку на організацію, яка б займалася похоронами? Жоден комунгосп у райцентрі, жодна сільська Рада не займаються цим питанням.

Тут Гладченко має рацію. Справді на периферії, а особливо в селах похорон — суцільна самодіяльність.

Проте і на зразковому Байковому кладовищі підстав для оптимізму малувато. Тут висить прейскурант, де вказані ціни за цілий ряд послуг. Так, догляд за могилою коштує лише 1 крб. 50 коп. на місяць, фарбування могильної огорожі 2 крб. 60 копійок і т. д. Ціни ніби не дуже високі. Але на практиці виходить трохи не так. В штаті кладовища лише 3 поливальниці, три жінки, які влітку поливають квіти на могилах і взагалі доглядають за могилами. Практично вони не можуть обслужити і десятої частини могил. А штатні одиниці у директора є, тільки він не спроможеться їх укомплектувати. Його функції беруть на себе «ліваки», цвинтарні матеріальні «тіні». Та сама історія з фарбуванням огорож. Лівак візьме червінця і пофарбує вже сьогодні, при чому в той колір, якого забажає замовник. Контора візьме 2 крб. 60 коп. і пофарбує невідомо коли, при чому чомусь лише у білий колір.

Без послуг «ліваків», цвинтарних бариг практично неможливо поставити огорожу навколо могили. Це вже само собою якось узаконилось, з цим примирилась і дирекція кладовища, і родичі покійних. Стає страшно, коли подумаєш, скільки брудних лап гріється на людському горі.

А спробуйте замовити пам'ятник! Офіційно треба чекати черги два роки і більше, якщо, звичайно, не пощастить знайти якогось ключика до сердець майстрів-каменотесів. І якби ж то пам'ятник був чудом скульптурного мистецтва — так собі, сірий камінь. Правда, обтесаний.

Отже, ми вирішили найближчим часом не помирати. В усякому разі доти, доки у місті (і не тільки в нашому) не буде організовано щось таке... Назовемо його умовно «Бюро останніх послуг». Чому сервіс мусить бути тільки для живих? Адже сервіс для покійних — це по суті теж сервіс для живих. Коли у людини горе, обов'язок тих, хто відає сервісом, позбавити її зайвих турбот. Ми хочемо, щоб тоді, коли прийде наш час (хай це, правда, буде не завтра), наші вдови могли набрати по телефону відповідний номер і почути у відповідь:

— Глибоко вам співчуваємо. Не турбуйтесь, все беремо на себе. І хоч покійники колись критикували роботу поховальних організацій, поховаємо їх, як не може бути краще. Не зв'язуйтесь з «ліваками», покладіться на нас.

М. БІЛКУН,
Ю. ПРОКОПЕНКО.

СВИНІ І КОРЖИКИ

Мабуть, жодним свиням так розкішно не живеться, як сумським. А особливо добре тим, які вихохуються в підсобному господарстві тресту їдалень та ресторанів міста Сум. Завідує тим трестом Микола Миколайович Гулинок. От саме його свині (точніше не його власні, а трестівські) не живуть, а розкошують. По-перше, у них пречудесне місце «прописки» — свині розташувалися поруч з Сумським молокозаводом; по-друге, кожна сумтрестівська свиня, завдячуючи такому сусідству, пахне молоком і маслом. А, по-третє...

От саме на «третьому» ми зупинимося детальніше.

По-третє, тут свині незвичайні. Ростуть так, наче все життя їдять кондвироби і п'ють безалкогольні напої. А те, що вони справді їдять те, що іншим свиням і не снилося, може підтвердити меню для свиней з підсобного господарства тресту їдалень та ресторанів:

На закуску: хек, оселедець атлантичний, ковбаса та ковбасні вироби.

На перше: супи в концентратах (суп-пюре, суп-гороховий).

На друге: котлети м'ясні (бувають і свинячі), окунь смажений (морський), макарони.

На третє: киселі молочні, компоти консервовані, соки фруктові.

Звичайно, це меню дуже приблизне й не точне, бо буває воно значно калорійніше й різноманітніше. П'ють тут свині не перегін чи там якусь кислу сироватку, а молоко або ж тонізуючі напої типу «Літо».

Щоб читач не гадав, що автор вдався, як кажуть, до художнього домислу, скажемо одразу: ніякої авторової вигадки у цьому меню нема, бо якщо відійти від отих «художеств», то можна навести й інші дані. А саме:

По сумському тресту їдалень та ресторанів

забраковано й віддано на корм свиням: риби та рибопродуктів — 71,4 кг; цукерок (різних) — 104 кг; макаронних виробів — 100 кг.

По міськкоопторгу: ковбас та ковбасних виробів 200,9 кг.

По харчоторгу: соку фруктового — 312 кг; компоту консервованого — 71 кг.

А якщо взяти по області за 9 місяців минулого року, то «свиняче» меню виллється ще в більш «гастрономічні» цифри. Тут уже не кілограми, а тонни: м'ясопродуктів — 3 тонни 400 кг; рибопродуктів — 44 тонни; жирів — 5 тонн і т. п.

Як ви гадаєте: є з чого скласти меню чи нема? Було б воно ще значно багатшим, коли б на світі не існувало ветеринарів. Вони запевняють, що свиня не все їсть і не все їй можна. Отож багато дечого з тієї бракованої гастрономії й не дають свиням.

Та повернемось до головного — хто ж отак піклується про свиней, чому пропадає те, що для людей вироблене і випечене? Відповідаємо: одні «страви» довго залежуються, і їх через «несвоєчасну реалізацію» бракує санепідстанція. Інші зберігаються в неймовірних антисанітарних умовах. Скажімо, випечуть пиріжки, чебуреки чи біляші і в кошики їх. А кошики і не обшиті, і не обклеєні. Виносять ті кошики прямо на вулицю. Переважно центральну. Або ж на площі. Базарні. Ставлять кошики, де попало. хто на випадковий ящик, хто на бочку, а хто просто й на тротуар. Накривають «свіжу й гарячу» продукцію часто брудними ганчірками, паперами. За таку «вуличну торгівлю» санепідстанція і бракує, і штрафує. Від такої торгівлі і свиням дещо перепадає.

Більше, ніж чистота, антисанітарні умови до душі директорові регенераторного заводу т. Ольшанському та його підлеглому — завгоспу т. Хазанову. Вони представників санепідстанції навіть на поріг не пускають.

— Нам ніколи з лікарями возитись, — заявляє т. Хазанов. — Ми й без вас чистоту наведем.

І «наводять». Тільки не в їдальні й кухні, а в інтер'єрзалі. Мовляв, на завод часто приїжджають з міністерства, потрібно десь їм посидіти... От і доводиться тепер робітникам кухні чистити овочі, різати м'ясо у... коридорі, на підлозі, застеленій лінолеумом, під яким проростають грибки. У цій же тісноті миється й посуд у дірявих та брудних коритах, і звідси подають в їдальню страви. Приготовлені в таких антисанітарних умовах обіди частенько йдуть на ту ж підсобку, а не робітникам. Та т. Ольшанського це менш за все хвилює.

Якщо розібратися, то дуже полюбляє свиней і начальник Сумського ремонтно-монтажного комбінату «Укрголовторгу» Яків Васильович Феденко. Він, приміром, з повним правом може заявити, що в тому, що свині їдять бісквіти й коржики, — його заслуга. Більшість холодильних установок, яких торкалися руки майстрів з комбінату, керованого Яковом Васильовичем, або зовсім не працюють, або гріють. Тому часто доводиться зберігати продукти у місцях, зовсім не призначених для цього.

Одне слово, хто-хто, а свині від того задоволені.

Задоволені свині й роботою місцевого автотранспорту. Особливо, коли на перевезення продуктів виділяють випадкові машини, брудні, без холодильного устаткування. А от коли для тістечок або здобних булочок виділяють машини, в яких напередодні перевозили торф чи каністри з-під гасу, тоді тістечок і свині не їдять. Але це буває дуже рідко.

У пояснювальній записці до Сумської облепідемстанції обласне управління автомобільного транспорту (начальник т. Мишуков) звалює вину за ті тістечка й продукти, що швидко псуються, на Міністерство автомобільного транспорту УРСР: обіцяло Сумам на 1967 рік виділити 21 машину з ізотермічними кузовами і 12 — з холодильним устаткуванням. Але виділили відповідно: 3 і 2 автомашини. Тут, звичайно, не можна й не погодитися з т. Мишуковим, але це ще не дає підстав, щоб він у свою чергу обіцяв одне, а виділяв інше. Бо це, як ми вже переконалися, навіть свиням і тим не на руку.

Торгівля не терпить антисанітарних умов. Продукти повинні перевозитися і зберігатись у чистоті.

Невже цієї простісінької штуки не розуміють у Сумах?

О. ЧОРНОГУЗ,
спец. кор. «Перця»

Сумська область.

Мал. В. ГОРБАЧОВА

— Може, ви купите абонемент на постійне харчування у нашій їдальні?

Шановний Перче!

Відразу щиро признаюсь: деяких клепок нашим коробкам бракує. Маю на увазі коробки змінних передач до автомашин ГАЗ-51. Уявляєш, як ми зраділи, коли торік у вересні одержали з Львівського обласного об'єднання «Сільгосптехніки» наряд на ремонт цих коробок на Чортківському ремзаводі?

На машини і — гайда на Тернопільщину, до Чорткова. Дорога не близька, — 300 кілометрів від Львова, — але радісна.

— Завертайте голоблі назад! — ласкаво зустріли нас на заводі. — Коробки не приймаємо.

— А наряд?! — оторопіли ми.

— От і поставте свій наряд на машини замість коробок.

У грудні одержали ми ще один наряд із «Сільгосптехніки» за № 18. Повернулися з Чорткова з тим же. З нарядом.

Чи не здається тобі, Перче, що капітального ремонту потребують не тільки наші коробки?..

П. КОНОНЧУК,
завгаражем радгоспу «Перемога» Пустомитівського району Львівської області.

Цікаво, чи доводилося тобі зустрічати людину з отакою біографією: диплома про освіту купив; магазином завідував; потім сплутав державну касу з власною кишенею, сів. Посидівши, вийшов. Тоді знову сів, а опісля знову вийшов і знову почав завідувати магазином. Але перед цим стару трудову книжку змінив на нову, і на ту книжку, коли тепер дивишся, то наче на сльозу дівочу.

Ти, мабуть, Перче, вигукнеш: «Де ж та людина з такою «перчанською біографією» проживає?» Відповідаю: у Вінниці. Завідує магазином № 51 міськхарчоторгу. На прізвище Леонід Юхимович Ройзман. А директорує в тому міськхарчоторзі т. Брендак. Це під його крилом отакі незамінні кадри, як Ройзман, теплі кубелечка позвивали і фальшивими трудовими книжками та дипломами поприкривались.

Цікаві люди зустрічаються у Вінниці, чи не так?

Тарас ПІДКОВА.

м. Вінниця.

У 1966 році наше село Деревки було електрифіковане. Подія, безумовно, приємна, якщо не зважати на одну дрібницю, а саме: сільський клуб, бібліотека і школа опинилися поза електрифікацією.

Сталося це з доброї ласки голови нашого колгоспу т. Будька і бухгалтера т. Галайдюка. Вони, кажуть, десь прочули, що вчення — світло. А коли так, подумали вони, то навіщо тому клубові, бібліотеці, школі ще й електрика?

М. ПОРЕМЧУК,
П. П'ЯТИГОРУК.

с. Деревки
Любешівського району
Волинської області.

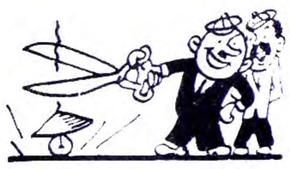

Ти, певно, чув, що є наказ Міністерства торгівлі про те, щоб у продовольчих магазинах безвідмовно приймали скляну тару від населення.

Ми теж чули про цей наказ.

А от тт. Будник і Кукса — продавці нашого сільмагу — про нього і уяви не мають. Вони про скляну тару і слухати не хочуть. Радять нам робити з нею що завгодно, тільки не носити назад до магазину.

А що ми з тим склом можемо зробити? Хіба що спробувати перетворити його знову на пісок. Щоб у тебе, Перче, під рукою був підсобний матеріал, коли доведеться таких кооператорів продраїти з пісочком.

М. ВЕРБОВИЙ.

с. Більківці
Коростишівського району
Житомирської області.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

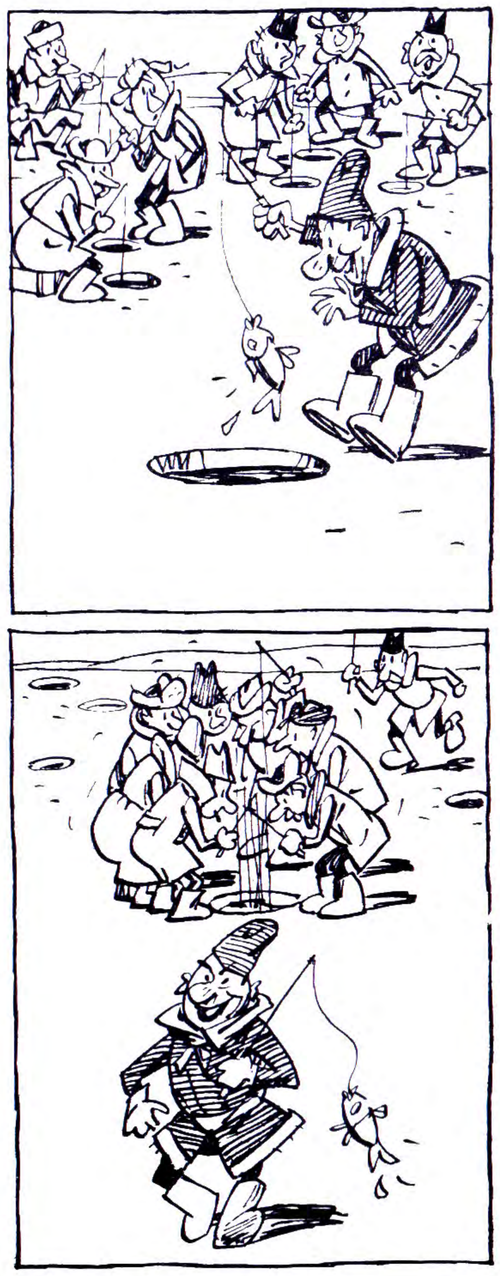

Без слів.

Мал. Й. КОГАНА

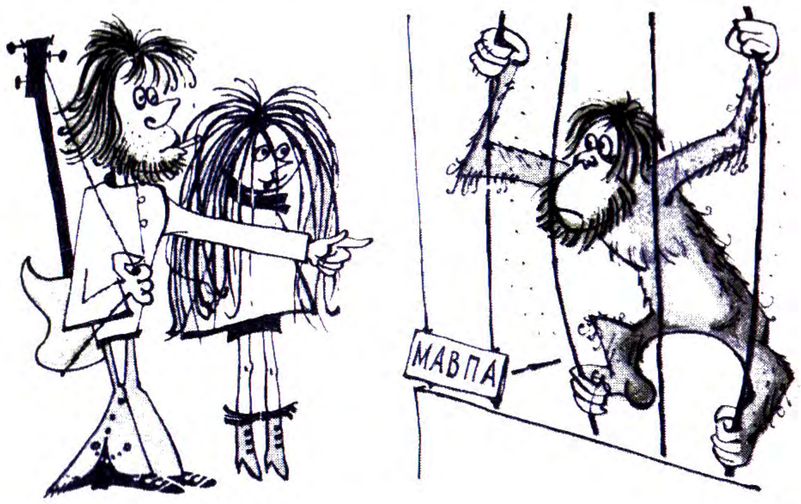

— Щось мені не віриться, щоб людина походила від мавпи.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

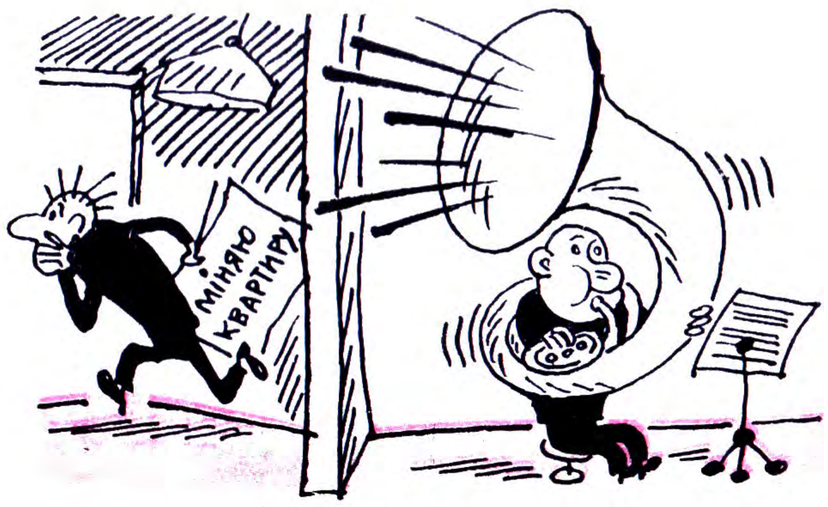

Видув.

САТИРИЧНІ МІНІАТЮРИ

УТОЧНИВ

— Ну що, ревізію зробили?
— Ми в справі цій собаку з'їли.
— Ой, крутиш ти, як сатана,
Не пса ви з'їли — барана.

СІРКОВЕ ГОРЕ

Плаче Сірко, плаче: «Як я жити буду,
Обдурили, ошукали нечестиві люди.
Обдурили, ошукали та ще й підвели.
Позичили в мене очі і не віддали».

НЕОНІГІЛІСТ

Все заперечує невпинно,
На все старе й нове плює.
І сам себе він за людину
Вже цілий рік не визнає.

СУПЕРЕЧКА

Вступила раз Овечка
Із Вовком в суперечку.
Тепер немає суперечки
Так само, як нема й овечки.

Микола КАРЯКА.

м. Мукачеве
Закарпатської області.

ГАВРИЛОВІ ДРУЗІ

— Де ви друзі? Горілки море!..
Прибігло сто.
— Де ви друзі? В Гаврила — горе!
Ніхто.

Богдан ГОЛЮК.

с. Повурськ,
Ковельський район
на Волині.

ЖИТО-КРИТО

«Завелись в коморі миші, —
Комірник у акті пише, —
Взявся я за них як слід.
Буде знати, плем'я вражеі..»
...Знає правду лише кіт,
Та комісії не скаже.

А ДЕ Ж МОРАЛЬ?

— Я вас... туди... Я всіх... — кричить кума.
Мораль?
Моралі у куми нема!

ОСЛЯЧА ДОЛЯ

Осли...
Про них написано чимало.
Ну й диво: тупість славу дарувала...

З ПЕРШОГО ПОГЛЯДУ

«Ой, що ж то за шум учинився?
То комар та й на мусі оженився!»
Ой, тепер, бідолаха, пищатиме...
Не знайомся, комарику, на Хрещатику!

Леонід ЯМКОВИЙ.

м. Київ.

КОНТРАСТНА ПРОМОВА

Про досягнення — гримить,
Б'є в літаври кожну мить...
А про хиби промовля,
То — ледь-ледь, як немовля.

НІ ПРО ЩО МОВА...

Запальна була промова,
Та казна про що йшла мова...

В. СТЕПАНОВ.

Ст. Плетений Ташлик,
Кіровоградська область.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

— Грай, братці, далі! Вони сюди й не сунуться.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— А лижі виявились відмінної якості. Ти он геть побився, а їм хоч би що.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

— Май на увазі, що ця горілка несвіжа — випив учора ввечері пляшку, так ще й досі канудить.

Мал. Є. ШАБЕЛЬНИКА

— Тату, давай в шахи зіграємо.
— Що ти, синку, я на роботі так награвся, що зараз і дивитися на них не можу.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ Жителі з вулиці Чкалова з м. Коломиї поскаржилися редакції на те, що їм несвоєчасно доставляють пошту.

Заступник начальника Івано-Франківського обласного виробничо-технічного управління зв'язку т. Швигин повідомив редакцію, що за погану роботу листоношу Беспалову В. В. з роботи знято. Нині пошта жителям з вул. Чкалова доставляється своєчасно.

★ Працівники Бахмацького птахокомбінату написали нам листа, в якому повідомляли про розкрадання продукції на птахокомбінаті.

На прохання редакції Чернігівський обласний комітет народного контролю перевірив цього листа і повідомив, що факти повністю ствердились. Директорові комбінату Котенку оголошено сувору догану, а матеріали перевірки передано слідчим органам для притягнення винних до відповідальності.

Ларьок біля м'ясокомбінату закрито, торгівлю м'ясом передано іншим магазинам міста. Продавця ларка Троценко, яка торгувала краденими м'ясопродуктами, з системи зміщторгу звільнено, а матеріали на неї передано слідчим органам.

★ У селі Цир (Волинська область) довгий час не працювало радіо. Про це колгоспники написали до Перця.

Секретар Любешівського РК КП України т. Мельничук сповістив редакцію, що питання про радіофікацію села Цир було розглянуто на бюро райкому партії.

Начальник районного вузла зв'язку Кістенюк та голова колгоспу ім. Івана Франка Михалік, які не потурбувалися про нормальну роботу радіомережі, притягнуті до партійної відповідальності.

Нині село Цир повністю радіофіковане.

★ В одному з листів до редакції писалося про те, що жителям робітничого селища Скала-Подільськ Борщівського району не вистачає води.

Заступник голови Тернопільського облвиконкому т. Мартиросян повідомив, що для поліпшення водопостачання в селі буде прокладено водопровідну мережу і додатково поставлено три водорозбірні колонки.

СИЛА СЛОВА

Біля кабіни водія трамваю стояв п'яненький громадянин і декламував:

— Любви все возрасты покорны!... — При цьому він намагався поцілувати водія, вусатого ветерана, певно, вже ювіляра.

Обурений водій хоче зачинити двері, але п'яненький не дозволяє. І тоді трамвай зупинився.

Я пригадав усі газетні статті про те, як один хуліган тероризує сто мирних громадян, і мені закортіло твердою рукою поставити його на місце. Я набрав повітря у груди, хотів сказати, але нічого не сказав. Бо всі мовчали, наче нічого не сталося.

«Ех, ти! — самокритично сказав собі. — Тільки й годен, що статті читати!»

І я рішуче ступив уперед.

— Ану, — сказав я моторошним голосом, — припиніть тут... неподобства... — І могутньою рукою смикнув веселуна. Але той і не ворухнувся. Ніби його видовбали з граніту. Та я не склав зброї, бо покладався на силу слова.

— Бешкетують тут усякі! Людям дихати не дають!

— Правильно! — почув з боку пасажирів.

— Зриває рух міського транспорту! — громив я.

— Висадити його — та й годі!

— Відчиніть двері!

Двері відчинилися, і я делікатно підштовхнув здоровила до виходу. Але його руки намертво прикипіли до бильців.

— Хуліган! — сказав він. — Міліції на тебе нема!

— Правильно! — озвалися пасажири.

Я спробував розігнути його пальці, але легше було зав'язати вузлом коцюбу.

— Чому не їдемо? — волали пасажири. — Геть бешкетника!

Це надало мені нових сил.

Я зробив ще одну спробу зрушити здоровила, але тільки збив з нього шапку.

Глухе ремствування переростало у бурю протесту.

— Геть хулігана з трамваю!

— Правильно! — сказав здоровило і взяв мене за комір. — Міліції на тебе нема!

Я й не зчувся, як опинився на вулиці, але удав, що вийшов сам. Я мовчки пишався собою. Як не є, а все-таки, завдяки моїм зусиллям, трамвай таки рушив... Слово — то велика сила!

О. ШАБЕЛЬСЬКИЙ.

ПЕРЕЦЬ

Головний редактор Ф. МАКІВЧУК.
Редакційна колегія:
М. БІЛКУН, К. ЗАРУБА, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК.

Журнал «Перець» № 2 (780) (на украинском языке).

Ціна 20 коп. на місяць.

Підписано до друку 5. I. 1968 р.

БФ 10003. Зам. 06472. Тираж 1 500 000 прим.

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

Для телеграм: Київ, Перець.

Тел. Г-18-2-12, Г-18-3-46, Г-18-3-79

Папір 70×108 1/8 = 0,75 пап. арк. 2,05 друк. арк.

Видавництво і комбінат друку «Радянська Україна». Київ, Брест-Литовський проспект, 94.

Відсканував Любомир ОЛІЙНИК, опрацював Олег Леськів для спільноти: http://perec-ua.livejournal.com

Індекс 74393.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Та які до нього можуть бути претензії — воно ще мале.